



31098

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేదీ శుక్ర వారము

No 65

సంపుటము ౧౦

ఈ థి రో ధ్గా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, విజ యోత్సవము శుభ ప్రథమం.

నంచి ౬౫



అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు



అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. పక్షులు మందులవలన మోసముగలుగును. మంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను కలసివచ్చి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.



జంహీనము, వజ్రముల బలహీనము

అమృతం

341

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

విరపున ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నిద్రాశక్తిని, రక్తము, శైత్యములను పెంచును. దీనివల్ల, పాచి

అను మార్పును, గమనించుము. ఎక్కడనున్నా వున్నా.

నిల మావద్ద ఉంగరముల

అమృతము అధికము!



సవరము బంగారుతోను, కంపులు, పువ్వురాగములు

చేర్చి క్రస్తుత నాగరకతకు తగిలెట్లు కట్టబడిన సీలు ఉంగ

రములు, క్లావరు, డైమను, పాము, మొదలగు కలురక

ముల పుంగరములు పుగుమాషీ తయారుచేయబడి. అమృతమునకు తయారుగానున్నవి.

సవరము బంగారుకు, సీను వెంకిటి పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి కంపెనీ,

నగరరేవులు, 25 చెవావివాడకోడ్డు, మద్రాసు.

1842

4

వేసవి కాలపు మందు

కూస్తాండలేవ్యం

ఈ లేవ్యం ఉపయోగపర్చుటవలన శుభ ప్రయోజనములు మోహములు, నిద్రాశక్తి వివాహము, పోషణగాక శ్రీలకుండు కుసుమ మొదలగు వేడిని కల్పికవాట్లకు ఫలించును. రొమ్మపుట్టి కలుగజేయును. 1-కి రు 2-4.

రక్తి పురుగు లేవ్యం శుభ వ్యాధులవలన, యితర కారకములవలన కలిగిన కుక్కనచ్చును పోగొట్టి బలమునిచ్చును. 1-కి రు 2-4-0.

418

ఔట్టారావ వైద్యశాల, రాయవరం, గోవానోటిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియా



ఇది శుభము లేదు. పిచికారీతో ములేదు. ఎలమ, తెలుగు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగకోగమును మూడు ప్రాంతాలో మాన్యును. శ్రీలకుండు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజవధును. (1251) తక్కి 1 కి రు 2-4-0

గంధకర్మ శార్మక, రాజవరం (గోదావరికిల్లా).

ప్రకృత సమైక బందరు గూమిడివండ్లు

జనాగిరు, ఇమామకనండు, నానాకనండు బహుళానన్న భోజనకారము గవ్వలుచేయబడెను. కలగూహరు ఆ ద్వాయ్యతో అర్చన మంత్రరయె.

చె. వెం. నరసింహారావు ఖాదీనిలయము.

(175) మచిలీపట్టణము, కృష్ణాజిల్లా

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.

అ. ప్రకాశకలన చేయబడినది. మొదలగు మూలకే ధర్మకామలాగున ప్రాముఖ్యము.

2. తెలంగాణలో అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టుకు అండ్ కో లిమిటెడ్

3891 తెలంగాణలో అండ్ కో లిమిటెడ్

తెలంగాణలో అండ్ కో లిమిటెడ్

గనేరియా

లి. సి. మిక్ చెరు:— అను మందు సెగకోగమును పూర్తిగా మాన్యును. మొదలగు కనబడి రాధ తగ్గును. మంట, చురకు, క్రమించుట అగును. గనేరియా పీలుమును 2-కి కనేని తగ్గుచున్న సెగకోగమును అంతురము లేవలె మాన్యును. పత్తిముత్యము. 18 బ్రాచుల బ్రాచులు 22 మాత్రము 8 రోజులకు వాడవలెను వెల రు 2-0-0, లి. సి. గా రు 2-0-0. ఈ మంట లేవలెనాడలో జొరబాటు ప్రేడింగు కంపెనీ వారి మెపులో వాడ అన్యుదును. 678

ఎ. నిరొగిరకంపెనీ, గవర్నరుపేటి, బెజవాడ.

బహుమతి

వైద్య విద్య

అమృతాంజనము శుభ ప్రయోజనములు మోహములు, నిద్రాశక్తి వివాహము, పోషణగాక శ్రీలకుండు కుసుమ మొదలగు వేడిని కల్పికవాట్లకు ఫలించును. రొమ్మపుట్టి కలుగజేయును. 1-కి రు 2-4.

రక్తి పురుగు లేవ్యం శుభ వ్యాధులవలన, యితర కారకములవలన కలిగిన కుక్కనచ్చును పోగొట్టి బలమునిచ్చును. 1-కి రు 2-4-0.

ఔట్టారావ వైద్యశాల, రాయవరం, గోవానోటిల్లా.

మన కందఱునందఱోహము చీలిపోవుండ మామకొనుట  
 లక్ష్యార్థమగుచున్నది. బోధితమగు ననుసరించుకొని ఆత  
 రను ననుసరించుకొని సాధింప నవస్థ మగు యీ అన్వేష్య  
 ను లోలగించి భరతఖండన సులంధము ఏకమూర్తిగ ఏకముఖ  
 మగు బ్రహ్మకృష్ణమారి కన్ని వేదములను ఎవ్వరిని భారత  
 గ్రంథజ్ఞులను శిష్యులమున వెలయుంపజేయుదురుగాక.

మండ్రా, సీతావామ, విశంభరు, వరహానుగార్లు కమ  
నివేదికయందు జిల్లా అధికార్లు 21 తేదీ నందుల విచారించు  
టలో వీరును గావించిన సర్వను తీర్చుముగ ఖండించి. ఎన్. డి.  
ఓ. గారు సేరము లానప్పడిన ప్రదేశములకే క్లర్క్లేదు.  
జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 26 వ తేదీ న మూర్తము జనుచు ఈ  
కర్తవ్యము పెరిమామూను తేలిగ గా గడచుచు నీ దరావన  
ప్రముఖ్యును ఏకగ్రీము, దృఢాభిప్రాయమును బెలుపు  
చున్నాడు.

### దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారు

#### పుదుచ్చోటలో స్వాగతము

దేశబంధు, రంగసామి, పోలవర సర్వకర్మాధికారిగా పనిచేసిన దాసుగారు 12 వ తేదీ సాయంత్రమున పుదుచ్చోట చేరి ఆచట కొంతసేపు శ్రమించిరి. వారికి మిత్రహారములను 81 రూపాయల వసూరి. పుదుచ్చోట కాంగ్రెసుసంఘము వారు సత్కారమును సమర్పించిరి. వెంటనే వారు పుదుచ్చోట నుండి బయలుదేరి పోయిరి.

#### మధురలో స్వాగతము

పుదుచ్చోట నుండి వెళ్ళిన దాసుగారు మధుర చేరి. వారికి ఘనమగు స్వాగత మిచ్చి బండెను ఆరాట్రేగించుటకు యూనియన్ బుల్డుజు వారికి మిత్రహారము లొసగబడెను. ఆచట వారు స్వరాజ్యమును విధానమును స్పష్టముగా సుభాషించిరి.

#### దాసుగారి ఉపన్యాసము

కృష్ణారావుచెరువు చావులలో కే. వి. రామస్వామయ్య దాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగెను. మధుర పాటల కమిషనును మధుర స్వరాజ్యసంఘము కమిషనును దాసుగారికి రెండు సత్కారపత్రములు సమర్పించబడెను.

“మధుర నేరభరిత ప్రాంతమైనది. చరిత్రకావ్యముల పాఠాభిమానము గూడ మధుర వాసికెందెడిది. గత సంవత్సరము మొదలైన నేరసేవనుగూర్చి ముఖ్యతా వివరాలెవరియే నేనుటకు వచ్చితిని. నాయకులకు స్వాగతములు ఊరేగింపులు పూలండెలు సత్కారపత్రములు సమర్పించి జయజయధ్వనము చేయుటతో మోక్షార్థము ముగియలేదు. అది ఉత్సాహనూచకమే యగును గా. అది కేవలము తమాషాగూడ నని చెప్పలేము. గతవత్సరము మొదలైన నేరసేవతో నేను చెరసాగేనుటకు ప్రార్థనలు జరుగుచున్న పనిని సాగించితిరా? లేక తిరుగు మొగము పెట్టితిరా? నేను దేశమునందంతట నీవన్నీ నే అడుగుచుంటిని. మిరియలకేమైన ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదరా? ప్రజలలో కలిగిన అభిప్రాయభేదములనుగూర్చి నే నడుగలేదు. మధుర కాంగ్రెసుసంఘమువారి అభిప్రాయ మెటులున్నను గతవత్సరమున మధురలో మొదలైన నేరసేవని ఏమనియే నేనడుగుచున్నాను.

#### ఖద్దరు

దేశమునందంతటను మొదలైన 200 మంది కొక్కనికంటకున మృత్యుమె ఖద్దరుకట్టినవా యెడిరి. మధురలో నెందరు కట్టిరి? కట్టినవారి సంఖ్య హెచ్చినదా కిగినదా? ఈ ప్రశ్నలకు వారు ప్రత్యుత్తర మొసగగలరనె. ఖద్దరు ముఖ్యముగా దని ఎవ్వరను తెలుపకలదు. మొదట ఖద్దరునందు నమ్మకమున్నచో ఒక్క నిర్మాణ విధానమువలననే స్వరాజ్యము లభించునని మొదల నమ్మచున్నచో మిలా ఎందరారమ్మకముతో కనిపెనె. వెనుక నీకట్టినవారెవరు నూరువందలలో వారి ఖద్దరు ఖాళీ పనిచేయుచుండెననియు యిచ్చెదది ప్రశ్నచేయుటలేదనియు నేను వింటిని. నేను ఖాళీరీతికట్టి సంకీర్ణంపలము. ఖద్దరు ఏ ఆకేయము కరకు విధించబడెనో ఆ ఆకేయమునే పాక్షికము దూపుచున్నది. స్వరాజ్యమును లభింపజేయుట ఏకాగ్రమునైనను మొదల ప్రాంతముతో నొనరించుటకు సంసిద్ధులు కావలెను.

#### నిర్మాణ విధానము

దీనిరము సమగ్రముగాన దానిని విడదీయ విలసిలేదు. ఆటల నే నిర్మాణ విధానము సంకలన కొనసాగించక తేగాని కొన్నిటిని కవలికనీ కొన్నిటిని మాత్రమే అనుష్ఠించ గూడదు. ఉత్సాహముతోన ప్రాంతములోని నిర్మాణవిధానము సాగించనిచో స్వరాజ్యము లభింపదు. అన్ని విషయములందునుగూడ దేశీయము చురుకుగా పనిచేయవలెను. ఉదయము నెంతయు సాయంత్రమును కలెను కలెయులందరును ప్రాంతమున నిమగ్నములగున పనిచేయవలెను అట్టివారి అభిప్రాయము తెలుసుకొను వారికి నేను విశ్రాంతి కల్పింపదను.

#### హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

మధురలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలతలేవియును లేదని నేను వింటిని. కలెలు లేనంతమాత్రమున గాఢమైత్రి కలదని తెలుప విలసిలేదు. తిరుచానల్లలో కలతలు కలిగినటుల నేను వింటిని. విశాఖభావ మేర్పడినది గాని ప్రస్తుతము దాని నడచి యుండుచిరి. మధురలో లెక్కలకు గాక పోవుట మిథ్యాగమము.

రక్తిభాగములతో కలలను తొలగించుటకు మొదలు చేసిరి. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి కలె అభిప్రాయములనుగూడ ఎప్పుటికి నుండవలెనా లేక దానిని నిరసనచుటకు మొదలైన కలెన నూచలను చేసితిరా?

#### నిమ్మజాతులు

నిమ్మజాతుల సద్ధరించుట కట్టి ఏర్పాటులైన జరిగినవా? నిమ్మజాతుల సద్ధరింపనిచో స్వరాజ్య మెన్నటికిని లభింపదు. దక్షిణదేశమున హిందువు లై భక్తి పగులెనవారిని (పంచమాదులను) గూడ దేవాలయములలోనికి పోనియరు. ఇట్టి దేవాలయములలోను కలెములలోను నిండియున్న రాష్ట్రము స్వరాజ్యము కొరకు పనిచేయకలదు. హిందువుల విజ్ఞానస్వభావ ముత్సాహము. హిందువుల కాస్త్రముల నుండియు జగద్విఖ్యాతములను స్వాతంత్ర్య బోధకములను నుత్తమాశయములు చాల తెలుపడెను. మనము మానవులకును మానవులకును ఒకేదమును కలిగించుచున్నచో మన కేవలము సంకలన మర్యమును కాంతియు తెలుసు చేయగలవు? హిందూదేశములు నుత్తమాశయములు చేసివరమాత్రమున నిమ్మజాతులలో శిశివృద్ధికలగదు. కవిత్వమును సత్కారమునొందియు కలిగియుండవలెను. గాన నిరసనస్వరముగూర్చి చాల ప్రాంతముతో పనిచేయవలెను. నిర్మాణవిధాన మంత తేలికయై కది కాదు. అది చాల బాధ్యతతో కూడియున్నది. కొంతకాలము పాటు ఏరిమితో కట్టములకు నహించి పనిచేయవలెను. నిర్మాణవిధానమును విశ్వసించువా రానివయమునం దింక శిశివృద్ధి హిందూతో పనిచేయవలెను. వారికి స్వరాజ్యమునుగూడ సర్వవిధములను తోడ్పడెదరు.

#### కాంగ్రెసు సంఘములు సభ్యులు

కాంగ్రెసుసంఘముల నేర్పరచి సభ్యులను చేర్చుట గూడ నిర్మాణవిధానములోని యొకభాగమే. నిరుదు మధురలో 4000 మంది కాంగ్రెసుసభ్యులు జరిగిరి. ఈ యెదు 2000 మంది నూత్రులగురు. 1½ లక్షలమంది జన సంఖ్య గల మధురలో 2000 మంది మాత్రమే కాంగ్రెసులో చేరిరి. దేశీయములలో హెచ్చుమంది కాంగ్రెసు సభ్యులేయని మనము చెప్పగలిగి యుండవలెను. నిరంతరమును నిర్విరామముగ నిరంతరతో ద్యోగులతో సంఘర్షణలు జరుపుట కనకాశము లేనందువలననే నిర్మాణవిధానము నిర్విఘ్నముగ కొనసాగదయ్యెను. నిరంతరతో ద్యోగుల యధికారము చెట్క చెడరకుండు నంతకాలమును స్వరాజ్యము లభింపదుగాన మనము నిర్మాణ విధానమును కొనసాగించుచు నిరంతరతో ద్యోగుల అధికారమును తొలగించుటకు నూడగట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను.

#### కానసభ్యులు

మనలోకొందరు కానసభ్యులలోనుండియు కొందరు తెలుగుల నుండియును దోచుకొనించవలెను. ప్రజాసంఘములన్నిటిలోను మనవారిసంఖ్యయే హెచ్చుగా నుండవలెను. స్వరాజ్యభావమును మన మన్ని సంఘములలోను నెలకొలుపువలెను. నిరంతరము నామిదిన స్వరాజ్యము నెలకొనకలదు గాన ఎల్లయెడలను మనము నిరంతరతో ద్యోగుల నెదిరించుచునే యుండవలెను. కానసభ్యులలో నుండియు తెలుగులనుండియు నిరంతరమును దీక్షతో మనము పోరు సాగించవలెను. అటుల మనము చేసినచో మనము కొనసాగిని నిరంతరతో ద్యోగుల నడుచుకొనుట కత్తని సరియగును. అట్టిగా మనకు స్వరాజ్యము లభించును. ఇదియే అనవారోద్యమము.

“మా హక్కును మిగిలిన వ్యక్తులనువరకును

మేము మిగిలిన సహాయము చేయము”

అని మనము స్పష్టముగా నిరంతరతో ద్యోగుల కెరింకవలెనని దాసుగారు నడిపిరి. ఏమట్టి పోరాడగూడదునకన్యసింది. (అ.వెను)

#### విరుదుపట్టిలో స్వాగతము

దాసుగారు మున్నగువారు మోటారులో 18 వ తేదీ సాయంత్రమునకు విరుదుపట్టికిచ్చిరి. ఘనమగు స్వాగత మిచ్చి బండెను. బహిరంగసభ జరిగెడిది. కాంగ్రెసు సంఘము, ప్రజా సంఘము, వాడరు యువజనసంఘముల వారు సత్కారపత్రములను సమర్పించిరి. దాసుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. మహమ్మదుచెప్పినదేయుక్తము ఊరకలెర్పాటులవలన లాభములేదు. మహమ్మదుని సంతోషమును తెరచేర్చుచు కత్తెయు. కాంగ్రెసు వారి యాభిప్రాయముకొనకనే స్వరాజ్యమునుగూడ పనిచేయుచు వాదలయకట్టులను తొలగించుటకు సర్వకత్తులను వినియోగించెదరు” అని దాసుగారు నడిపిరి. (అ.వెను)

### కర్నూలుమండల

### కాంగ్రెసు సంఘసభ

జూలై 24 వ తేదీని ధోనులోజరుగును

కర్నూలుమండల కాంగ్రెసు సంఘసభ జూలై 24 వ తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు ధోనులో జరుగును. అన్ని పాటల కలెములను ముఖ్యముగా వాగొరెదను.

వారభూము

జూలై 12 వ తేదీని అభిప్రాయమును స్వరాజ్య ప్రాంతా ప్రకటించబడినది పారబాటు. అనాదు సభ్యులగు. 24 వ తేదీని కర్నూలుమండల మండల కాంగ్రెసుసభ్యులకి. రామచంద్ర రావుగారు నేడు మాట్లాడెడిరి. (కెం.వెను)

### భారత ఖద్దరు శాఖ

రాష్ట్రీయసంఘములకు బదుల్లు

కే 268 సభ్యులరు

ఖద్దరు నిమిత్తము బదుల్లు పుచ్చుకొనినట్టియు పుచ్చుకొన గోడ నట్టియు రాష్ట్రముల వారు నెలసరి రిపోర్టులను ముఖ్యముగా పంపవలెను. అట్లులకు అచ్చు పారములన్ని రాష్ట్రములకును పంపబడెను. అట్టిగా ఏరాష్ట్రమునానైనను సరిగా నెలనెలకును రిపోర్టు పంపనిచో ఇదివరకు బదులియ్యబడినచో ఆ మొత్తమును తిరిగి రాష్ట్రముకొనుటకు ప్రయత్నింపవలసి యుండును. ఇదివరకు వారికి బదులియ్యబడినచో యింకమంద బదులియ్యుట గూడ జరుగదు. వారు రిపోర్టులను పంపుటకు వారుగా ప్రయత్నించి వారి కంటెటు కలిగిన నిరోధములను మాట్లాడెడిచో వారిని ఎడ కేము చాల నుదాహరణముతో నాలోచించి వానిని తొలగించుటకు ప్రయత్నించెదము. అటులగాక వారకట్టిచేసిచో ఎట్టి బదులియ్యమను జరుగదు.

ఖద్దరు అమ్ముటకును యింతలో ఏమలుచేయుటకును బదుల్లు కొరతయగునూడ దీనిని శ్రద్ధగా గమనించవలెను.

జూలై 25 కి 26 తేదీలోగా మాట్లాడెడిచో రిపోర్టులు చేరకున్నచో మేము గట్టికడకర్తుము చేదెదము.

వదుకునూలు-ఖద్దరు

ఎచటైన కడుకునూలును ఖద్దరుబట్టలను అమ్ముకము గాక నిలవజేసిపోయినచో వారు న్యాయమును ధరలకేమ్యదలచినచో మేము వానినికొనెదము. అవసరమైనవారు మాట్లాడెడిచో మిగిలినవారు సహాయము చేసెదము. ప్రాయశఃవారు సరుకులకట్టికలను ధోలను నిరసనముగా ప్రావీణింపుచు నమూనాజుగూడి పంపవలెను.

ఎవరెంత విస్తారముగా బట్టలను నేయింపగోరినను నిరంతరముగను నిస్సంకోయముగను బట్టలను నూలును తయారు చేయింపవచ్చును. ఒక సంవత్సరములోగా అంద చేయు కట్టిని వాయిదా చేరములకుగూడ మేము కొనెదము. ఎంతవరుకును నెలకు యిక్కరిగినదియును కొలలను నాణ్యమును ధరలను నిర్ధారణగా మాట్లాడెడి తెలుపవలెను. మచ్చులను పంపవలెను. అని అభిభావించి ఖద్దరుకాఖాని నిర్మాణకాఖాన ప్రెక్షరుగానన్న మధురాదాసు పురుషోత్తంగాడు (వాసిరి). రామేసారా, హాలూపోస్టు గుజరాతు. అని (వాసిరి వారికిచేతును.

### ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ

జూలై 25 వ తేదీని సభ్యులగునిగా ఎన్నుకొనిరి

సత్కారసంఘసభ నేలములో కందరాజులువాయుడు గారి అధ్యక్షత క్రింద కాంగ్రెసు కార్యాలయమున 11 వ తేదీ సాయంత్రము 5.30 గంటలకు జరిగెను. జూలై 25 వ తేదీని సభ్యులగునిగాను సి. రాజగోపాలా చారిగారిని సత్కార సంఘాధ్యక్షునిగాను ఎన్నుకొనిరి. రెండుగురు కార్యదర్శులను ఎన్నుకొనిరి. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను కాంతిసేన దీక్షయని గూడ ఎన్నుకొనిరి. ఈసభను జూలై 25, 26, 27 తేదీలలో జరుపవలెను. ప్రేక్షకుల రుసుము మూడురూపాయలు అందవలెను. రిర్మాణముగూడ వా మోదింక బడెను. (స్వరాజ్య)



దేశీయ వార్తలు

దీక్షకుగాను తన పిల్లలను సంరక్షకురాలాన నుంచుటగా  
 మొదట కలకత్తానుండి వెప్పించెను. ఒకటిన్నరమాసములు పడవి  
 తరచుకొని నీమి నువ్వోగమునుండి తొలగించుచు నుత్తరము  
 ప్రాంతమునకు పుకాయములు ఈమెకు వర్షించుటకు వచ్చియుండిన  
 అందుచేతను, తనకు నమానించుట కట్లు ప్రాంతమునకు వెప్పించెను  
 గాన దెచ్చెను. నలుదివిజముల మేడపైకిను చోటెలాలు నర  
 గారు కనుక విచారించి 28 లేదీకె వాయుదా వసరి,

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వంశ జూన్ నెల 15 వ తేది

శుక్రవారము

రుష్యా ప్రభావము

—చిహ్నము—

రుష్యావ్యవహారములు వర్తమానవిషయ పరిస్థితులందు రాజ్యములకు రాజ్యాధికారులకు భాగస్వాములకు భూస్వాములకు మతస్వాములకు గురుస్వాములకు గుణపాతమును నేర్పుచున్నను ప్రపంచమునకు రుష్యావ్యవహారమును గుణపాతముగ్రహణముగాకన్పడి. రుష్యాదేశము నాలుగేండ్ల కాలమునందు దురహంకార పూరితమైన మహా వ్యామోహదేవతను రాజ్యాధిపతి జేసినది. రుష్యా సామ్రాజ్యమును నిరంకుశముగ నాడించిన నిరంకుశ చక్రవర్తులు నిర్మూలము చేయబడిరి. రుష్యా ప్రజలను స్వాధికార పాలనబద్ధులను జేసి పీడించిన భూస్వాములు భనస్వాములు పదభ్రష్టులు చేయబడిరి. రుష్యా ప్రజల చిత్రవృత్తులను బంధించిన మతాధికారులు మతస్వాములు పదభ్రష్టులు చేయబడిరి. రుష్యాదేశమునందు లెనిన బ్రోటిస్టికన్ వర్ణమువారు ప్రపంచమున కివరిచిత్తులైన నూతన పరిస్థితులను రుష్యాయందు స్థాపించి ప్రపంచమునకు భయసాధనములను గలుగజేసిరి. రుష్యా పరిస్థితులు యూరపురాజ్యములకు మహా భయమును గలుగజేసివి. ప్రజలములైన గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రాన్సు మొదలగు రాజ్యములచేరి లెనిన బ్రోటిస్టికన్ వర్ణమును నిర్మూలము చేయుటకు బూనుకొని పరాజయమును బొందినవి. యూరపు రాజ్యములు వారి ప్రయత్నములు వ్యర్థములని గ్రహించినవి. యూరపురాజ్యములు ద్వేషించిన రుష్యా సోవియట్ ప్రభుత్వముతో సంధిని జేసుకొనుచున్నది. ఇర్మన్ పోలాండు తుర్కీ జపాను మొదలగు రాజ్యములు సోవియట్ ప్రభుత్వముతో సంధిని జేసికొనినవి. గ్రేటు బ్రిటన్ వారి కాలము ప్రతిఘటించియును గత్యంతరిమును గానకను వర్తకవిషయములందు సంధిని జేసికొనినది. వర్తకవ్యవహారములకు సంబంధించిన సంధిని సయితము త్వణీకరించుటకు సామ్రాజ్య భారతీయ వర్ణము కర్మనువర్ణము ప్రయత్నించినది. కాని బ్రిటిష్ ప్రజల యభిప్రాయభలము రుష్యా ధర్మబలము యూరపురాజ్యాంగముల విషయసీతి బ్రిటిష్ మంత్రవర్ణమునందు కొంతజ్ఞానోదయమును గలుగజేసినది. కర్మనువర్ణము రుష్యా సోవియట్ ప్రభుత్వముతో మిత్రత్వమును గలిగియుండుటకు సమ్మతించినది.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము గ్రేటు బ్రిటన్ కక్షమునను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాంతర్యామిల కక్షమునను సోవియట్ ప్రభుత్వమునకును సోవియట్ సామంత ప్రభుత్వములకును ప్రతీకూలత్వమును వహించుకుండుటకును ప్రతీకూల ప్రచారమునకు దోడ్పడ కుండుటకును అభయపాతము నొసంగినది. సోవియట్ ప్రభుత్వము దీనికి ప్రకటనముగా బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాంతర్యామిలములందు సోవియట్ ప్రచారమును జేయకుండుట కంగీకరించినది. కాలూలునుండి సోవియట్ రాయబారిని రాస్తానిస్కోను తొలగించుటకును పెహరాను నందు ముమయ బ్రోటిస్టికన్ ప్రతిఘటన ప్రచారమును చేయకుండుటకును రుష్యా సోవియట్ ప్రభుత్వ మంగీ

కరించినది. ఇతర వ్యవహారములందును ప్రజలములైన రెండు మహారాజ్యములకును మిత్రత్వ మేర్పడుట యూరపుఖండ శాంతివిషయ మెటులున్నను భారతవర్ణ శాంతి కై నను ప్రయోజనము గాగలదు.

భారతభూమికి రుష్యా ప్రభుత్వము గలుగజేయుచున్న యనర్థము అపారములైనవి. అపార మైన సైన్యవ్యయమునకు రుష్యా ప్రభుత్వము బీజము. అర్బుదముల ద్రవ్యమును పశ్చిమోత్తరవర్ణములందు భారత ప్రభుత్వము తగలబెట్టినది. రుష్యా ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుటకు శక్తిమించిన మహా సైన్యమును దేశమునందు గాపాడుచున్నది. ప్రజలు భరించుచున్న దుర్భరమైన కన్నులకును నిర్బంధములకును రుష్యా ప్రభుత్వము విశేషముగ దోడ్పడినది. రుష్యా సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమైన తరువాత నైనను రుష్యా ప్రభుత్వము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును బాధించుచునే యున్నది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య దురభిమానుల భావములే ఆ ప్రభుత్వ శాఖయైన భారత ప్రభుత్వమునందును ప్రతిబింబించు చున్నది. సోవియట్ ప్రభుత్వమువలనను సైన్య భయము పోయినను భావ ప్రచార భయము సైన్య వ్యయమునకు గారణముగ దెలుకబడినది. అధికారులు పాయినిరు ఇంగ్లీషుమును సివిలు మిలిటరీ గజెటు కత్రికలు సోవియట్ ప్రచార భావములతో మత్రిభమును గలుగజేసిన విధము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. సోవియట్ ప్రభుత్వము సోవియట్ ప్రచారకులు వంటిపెట్టిన ద్రవ్యరాసులతో దేశము నిండక పోయినను నాన్గో హైందవ పత్రికల వ్రాతలు నిండివి నోట్లు స్పష్టపరిచినను నిర్బంధములను ప్రతిఘటించినను సోవియట్ సామన్యజనుల తారకమైనది. పంజాబునందు నిర్బంధ వ్యాపకమునకు సోవియట్ ప్రచారభయము దోడ్పడుచున్నది. బాబరులకారి జధ వ్యవహారముల విమర్శనము సోవియట్ సంబంధమునందు బరిణమించిన విచిత్రము గలుగదు. సియంతవాసుల దౌర్జన్యములు సోవియట్ ప్రభుత్వమున కారోపించబడుచుండును. ఇంతవరకీ యూరోపణలం దెంత సత్యముగలదో దేవునకెఱుక. ఇప్పుడేర్పడిన యొడంబడికలనను సోవియట్ ప్రభుత్వము ప్రత్యక్షముగను పరోక్షముగను సోవియట్ ప్రచారమును జేయకుండుట కంగీకరించినది. ఆ యంగీకారమున కనురూపముగను భారత ప్రభుత్వమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును భారతీయులపట్లను భారతవ్యవహారములపట్లను వ్యవహరించుట పతమధర్మము. ఆ ధర్మ నిర్వహణమును జేయుటకు బ్రిటిష్ రాజ్యాధికారులంతవరకు బూనుకొనునదియును కాలము విశదముచేయగలదు. సోవియట్ భయమున్నను పోయినను సామ్రాజ్యాధిమానము స్వేచ్ఛావిహారము చేయునని నిర్బంధవిధానరాజ్యము విశదముచేయుచున్నను సోవియట్ సంధి ధర్మరక్షణమునకు సాధనము గాగలదు.

భారతరాజ్యాంగ స్థితిగతులకు సోవియట్ యొడంబడిక ప్రయోజనకరము గాకపోయినను యూరపు రాజ్యాంగముల స్థితిగతులకు సోవియట్ యొడంబడిక ప్రయోజనకరముగా నున్నది. యుద్ధానంతరము మిత్రమండలి రాజ్యములు ముఖ్యముగ ప్రాన్సు బ్రిటిష్ రాజ్యము రుష్యాజీవనమును స్తంభనమును జేయుట కవలంబించిన “యూరోపిక మార్గము” రుష్యా ప్రజల కపారమైన కష్టములను గలుగజేసినది. అ కష్టనష్టములలో సహస్రాంశమైనను సోవియట్ ప్రభుత్వమువలనను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును గలుగలేదని సోవియట్ ప్రభుత్వము నిర్భయముగ దెలిపిన భావముతో సామన్యముగ నందరును నేకీభవించుదురు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము రుష్యా ప్రజల యుచ్ఛ్వాసనిశ్వాసములను బంధించి

నపుడు బ్రిటిష్ రాజ్యాంగు లేకగ్రీవముగ ప్రభుత్వవర్ణమును నిండలపాలుచేసి ధర్మబలమును వ్యక్తము చేసినది. ఉపరోధక తంత్రమునకును రుష్యా ప్రజల సంకల్పమును విఫలముచేయుటకు శక్తి లేకపోయినది. చర్చిలు కర్మనువర్ణమువారి దుష్కార్యములు విఫలములైనవి. ఉపరోధక తంత్రము నిరుపయోగము సోవియట్ ప్రభుత్వము ప్రబలినది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును సోవియట్ ప్రభుత్వమునకును ఒడంబడిక గలుగనపు డీదురంతమును రుష్యా ప్రభుత్వము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు జ్ఞాపకముచేసి ప్రభుత్వము ముందైనను సవలంబించవలసిన ధర్మమును స్మరింపజేసినది. మానవులజీవితములను పురుగుల జీవితములనువలె రాజ్యాంగరంగములందు తుడిచివేయుట యందుగలదుర్జయమును రాజ్యాధిమానులకు సోవియట్ ప్రభుత్వము జ్ఞాపకముచేసి ధర్మమార్గమును స్మరింపజేసినది. గతించిన పందర్బాపందర్బముల ననుసరించి ముందును వ్యవహారములను నిర్ణయించుట యనవంజనముని సోవియట్ ప్రభుత్వము తెలిపిన ధర్మమును ధర్మపరాయణులు గ్రహించవలయును. స్వప్రయోజనములకై నిరంకుశ రుష్యా ప్రభుత్వము చేసిన దుర్జయములకును బుణములకును ఒడంబడికలకును సోవియట్ రుష్యా బాధ్యతనువహింప జాలదు. ప్రాతవాసనలను విసర్జించిన సోవియట్ రుష్యా క్రొత్త బాధ్యతలను నిర్వహించుటకు మాత్రమే బూనుకొనగలదు. సోవియట్ ధర్మమును నమ్మిన సోవియట్ రుష్యా స్వాతంత్ర్యమున్నపుడు దాని యొడంబడికలు ప్రయోజనకరములు గాగలవు. ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులీ ధర్మమును గ్రహించుట సామ్రాజ్యక్షేమమునకును లోకకల్యాణమునకును సాధనముగ నున్నది.

యుద్ధానంతరము సంగ్రామ వైరాగ్యోద్రేకమైనను లగ్గకపూర్వమే యూరపురాజ్యము అన్నియును రాజ్యాకాంతిలో ప్రస్థానమున కుపక్రమించినవి. అన్ని రాజ్యములును సమయానుకూలముగ దేశముల నాక్రమించుట కుపక్రమించినవి. మెఫహేమియా సిరియా ప్రస్థానములు రాజ్యలోభముల దురంతములకు నిదర్శనములు. భరతిఖండమునందును ఈజిప్టు అయిర్లాండునందును వ్యాప్తములైన నిత్యంధ పరంపరలును విశదముచేయుచున్నవని లాన్సుబరిగారు తెలిపిన భావమును సామ్రాజ్యాధిమానులు గ్రహించుదురుగాక! ఇర్మన్ పూర్ణముగ పదిపోయినను ప్రాన్సు పోలండు ఇటలీ మొదలగు దేశములు సాయుధపాణులై కయ్యమునకు కాలు దుప్వచున్నది. ప్రాన్సు ఎఫ్ డేమి చెప్పినను వినకను సామర్యప్రాంతములం దవలంబించుచున్న సైనిక నిర్బంధవిధానము యూరపుఖండమునకు సంగ్రామముకానున్న దుర్దశను సూచించుచున్నది. యూరపు ఖండమంతయును ప్రాన్సుగప్పిలను నిమిడియున్నది. ప్రాన్సు యుద్ధకాలమునందు మహాదుఃఖము ననుభవించినను సంగ్రామ ప్రస్థానమును జేయుటకు సిద్ధముగ నున్నది. రూపుప్రాంతమునం దనదినము జరుగుచున్న హత్యలు నిర్బంధములు దౌర్జన్యములు ప్రాన్సు సంకల్పమును విశదముచేయుచున్నవి. నెపోలియను శక మేక్షణమునందైనను ఏర్పడుట యందు హత్యర్యము గలుగదు. ఈ యుద్ధదశము నుండి యూరపును సంరక్షించుటకు బ్రిటిష్ రాజ్యమునకు వర్తమానకాలమునందు బలముగాని సంకల్పముగాని లేదు. ప్రాన్సు బూనుకొనిన ప్రస్థానమును ప్రతిఘటించుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు సాహసధైర్యములు లేకున్నవి. ప్రాన్సు సంగ్రామ ప్రస్థానమును సకలవిధములను ప్రతిఘటించుటకు సోవియట్ ప్రభుత్వమున కవకాశములు గలవు. సోవియట్ రుష్యా ప్రకటించిన మానవ స్వాతంత్ర్యధర్మము పతివ రసమయమైన యూరపు

రాజ్యములకు మిరుమిట్లుగొలుపుచున్నది. ఇట్టి యందు తాత్కాలికముగ ముసాఫీరినిగారు పాసిటీ పాదనమునను సాంఘికపక్షమును నుపసంహరింపజేసినను, దాక్టరు ఎడ్వర్డు బేనేగారు జాకొస్టా వొనియాయందు సాంఘిక వాదాలను ప్రస్తుతము నిర్మూలముచేసినను మార్మలపాకు మహానైతిక బలముతో జర్మనులను సభోగతిపాలుచేసినను సోవిటులు ప్రకటించిన ప్రజాస్వాతంత్ర్య ధ్వజము యూరపుఖండమునందచిరకాలముననే మహా విప్లవమును వ్యాపింపజేయునున్న విధమును యూరపు రాజ్య వ్యవహారములు విశదము చేయుచున్నవి. బల్గేరియాయందు వ్యాప్తమైన పరివర్తన స్వరూపము భావిపరిస్థితులను సూచించుచున్నది. వర్తమానవిషయపరిస్థితులందు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు సోవిటులప్రభుత్వమునకును గలిగిన యొడంబడిక బ్రిటిషురాజ్యాంగతత్వమునందు గలుగగల పరివర్తనమును సూచించుచున్నది.

సోవిటు ప్రభుత్వమును ప్రపంచస్థితియందు స్థిరమైనప్రతిష్ఠగను పెక్కురాజ్యము లంగీకరించినవి. మఖ్యముగను బ్రిటిషుప్రభుత్వ మంగీకరించినది. సోవిటుప్రభుత్వ మిస్థితిని బొండుటకు మహా దుఃఖము ననుభవించినది. దయాదాక్షిణ్యములు లేకను ప్రజలను కుటుంబములను జాతులను హింసలకు బాలుచేసినది. సంపదలను నాశనముచేసి దేశమును దుఃఖమయము చేసినది. సాంఘికవ్యవస్థలను తలక్రిందలు చేసి దేశము నరాచకమయము చేసినది. ధనాధికారి దార్జన్యమును సభాధికారి దార్జన్యమును విద్యాధికారి దార్జన్యమును మతాధికారి దార్జన్యమును తొలగించుటకు బూనుకొనిన సోవిటుధర్మము ప్రపంచస్థితినే ప్రతిఘటించుటకు బూనుకొనెను. ఆపూనికయందు సోవిటుప్రభుత్వ మవలంబించిన సాధనము యూరపురాజ్య సంస్కారములకు పరిచితమైన పశుబలముగాని ధర్మబలముగాదు. రుష్యాతత్వములు గోష్ఠిటాల్పప్రాయ బోధించిన పరిశుద్ధత్రైస్వధర్మములు రుష్యాయందు మహావ్యాపకమును బొందినను సాత్వికనిరోధమునకును అహింసాధర్మమునకును సహరిచితిమైన యూరపుహృదయమునకు సోవిటురంగమునందగ్నిసంస్కారము గలిగినది. సోవిటులకుగలిగిన అగ్నిసంస్కారము సోవిటు హృదయమునువలె యూరపుహృదయమును సయితము క్రమముగ మార్పుటకు మహా పరివర్తనము గావలసియున్నది. యూరపురాజ్యములు పరివర్తన దుఃఖము ననుభవించకును గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన యహింసాపూర్వకమైన యసహాయోద్యమ వ్యవహారమును గ్రహింపజాలవు. రుష్యాయందు గలిగిన మహాదుఃఖానుభవము జర్మనియందును గలుగుచున్నది. ప్రాన్నదేశము నిరాయుధులైన జర్మనులను పశుబల సాధనమునను నిర్బంధించుటకు బూనుకొనినది. సోవిటులు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు దెలిపినటులు వర్తమాన దుఃఖపరిస్థితులకు ప్రస్తుతము గల జర్మనులు మాత్రమే బాధ్యులు గాని గ్రహించుట ప్రాన్నప్రయోజనములకును ప్రపంచశాంతికిని సాధనము. ఈ ధర్మమును వజ్రచుటవలనను ఫకలరాజ్యములందును నిర్బంధమే సంకల్పసిద్ధికి కరణముగనున్నది. నిర్బంధములతో మిత్రత్వమును, ఆయుధములతో శాంతిని, పశుబలముతో ధర్మమును బడయగోరుట దావానలముతో శీతలోపచారమునుజేయగోరునటులందును, ప్రాన్న చేయుచున్న ప్రస్థానము దుఃఖలీజములను గలిగి దుఃఖఫలము సుసంగ గలదు. యుద్ధసంస్కారము గల జర్మనులకు సాత్వికనిరోధమునందు నిగహము గలుగకున్నది. పాచీపతీచి

సంస్కారములు మేళించిన సోవిటు తత్వమునందు పరివర్తన బీజము నున్నను శాంతికి సాధనమైన సాత్వికనిరోధన సాధనవిజములునుగలవు. సోవిటు ప్రభుత్వముతో నొడంబడికను జేసికొనిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వముగాంధీమహాత్మునియసహాయోద్యమమునందుని భారతీయుల ప్రతిఘటనమునందును విప్లవమును గాని దార్జన్యమును గాని చూడజాలదు. మహాపరివర్తన మయమైన సోవిటుప్రభుత్వమునకును సామ్రాజ్యాధిమాన భరితమైన బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును నేర్పడిన యొడంబడిక భారతీయుల ధర్మసంరంభమునందును బ్రిటిషుప్రభుత్వ నిరీక్షణమును మార్పుటకు దోడ్పడు గాక!

బొంబాయి తీర్మానవాదములు

బొంబాయి తీర్మానము విషయమై మూడు వారములు గలించినను వాద ప్రతివాదము లింకను బయలుదేరుచున్నవి. శ్రీయుత రాజగోపాలాచార్యులుగారు వారి భావమును మార్పుకొనలేదు. బొంబాయి తీర్మానము గయాకాంగ్రెసు తీర్మానమును నిర్మూలము చేసినదనియే వారు నమ్ముచున్నారు. హిమ్మారకచారమును విడిచిన యెడలను అసహాయోద్యమ మంతరించునని రాజగోపాలాచార్యులుగారు గట్టిగా వాదించుచున్నారు. రాజగోపాలాచార్యులగారి భావములను శంకించుట కవకాశములేదు. కాని దాసుగారు సపూర్ణముగ వ్యతిరేకాభిప్రాయములను దెలుపుచు తామసహాయోద్యమమునే యారాధించుచున్నటులు వ్యక్తముచేయుచున్నారు. కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి జవహర్లాలు నెహ్రూగారు కాంగ్రెసుతీర్మాన మసహాయోద్యమమును సంతము నొందించలేదని నమ్ముచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారమును జేయగూడదనియును కాంగ్రెసుసభ్యులు కాంగ్రెసు సంఘముల పక్షమునను బహిష్కార ప్రచారమును జేయగూడదనియును వారు వ్యక్తులు గను వారివిశ్వాసముల కనుకూలముగ బ్రవర్తించవచ్చుననియును నుపదేశించుచున్నారు. శ్రీయుత రాజగోపాలాచార్యులుగారు విషయమును న్యాయవాది దృష్టితో గాకను ధర్మదృష్టితో నవిలోకింపవలయునని కోరుచున్నారు. ప్రజాసామాన్యమునకు ధర్మదృష్టియే గనుపడుచుండును. ఇందు ధర్మదృష్టియేదియో ప్రజలు స్వయముగ నిర్ణయించుకొనగలరు. నాయకు లనవసరముగ వివాదములను బెంచుట కలహములకు గారణముగను గాని దేశప్రయోజనములకు సాధనము గాదు. దేశమునందంతటను భేదాభిప్రాయములు వ్యక్తమైన తరువాత నైనను కొంతకాలము రెండుపక్షములవారును మానమాను దాల్చుట ప్రయోజనకరము.

సర్ చిమ్మనూరులు సీతలువాడు - రాజీనామా బొంబాయిరాష్ట్రమునందు మంత్రిగనున్న సీతలువాడుగారు వారి మంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చుచు ప్రస్తుత రాజ్యాంగపరిస్థితులను లిబరలుపక్షప్రయోజనములును రాబోవు ఎన్నికలును రాజీనామాకు గారణములని తెలియజేసిరి. లిబరలుపక్షపుమంత్రి లీ రాజీనామాలను స్వపక్ష ప్రయోజనములకు జేయుచున్నదియును స్వప్రయోజనములకు జేయుచున్నదియును కాలము తెలుపగలదు. స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము లిబరలు పక్షమునందు కొంత సంచలనమును గలుగజేయుటయును లిబరలుపక్షమునకు గలిగిన కంఠమును దెలుపుచున్నది.

శ్రీయుత బివినచంద్రపాలుగారు శ్రీయుత పాలుగారు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను సంగీకరించుచు కాంగ్రెసునందు జేరిన సుభవార ఆశ్చర్యమును గలుగజేయులరు. పాలుగారే కాణమువలనను జేనదియును నే పక్షమునను జేనదియును కాలము విడముచేయులరు. స్వరాజ్యపక్షమునను జేరి దాసుగారితో బనిచేయునని నమ్ముట కవకాశముల్లుగలవు. అందరకును నాశను గలుగజేయుచున్న కౌన్సిలులు మహాధక్తుడైన పాలుగారికిని నాశను గలుగజేయుట సహజముగదా!

శాసనసభల ప్రచారము

కాంగ్రెసుసంఘములు చేయవచ్చునా? పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు శాసనసభలకు వెళ్లగోరువారికి ఓటుల నియ్యండి అని కాంగ్రెసుసభ్యులు బోధింపవచ్చువానిని చాలమంది నమ్మిరి. "శాసనసభలకు వెళ్లగోరువారికి కాంగ్రెసుసభ్యులు వచ్చుచు నిర్ణయించి ఆవిషయమున నిర్ణయము వారు చేయలేరుగాని శాసనసభలకు వెళ్లగోరువారికి ఓటియియ్యవలె అని మాత్రము మహా బోధింపగూడదని వారు తీర్మానించిరి. శాసనసభలకు వెళ్లగోరువారికి ఓటుల నియ్యండి బోధించు కాంగ్రెసునిర్దానము వ్యతిరేకమనుగాని ఓటుల నియ్యుము, యియ్యవద్దనియే బోధించుట కందరికిని వ్యతిరేకతయిచ్చుచున్నది. గయాతీర్మానమును గూడ వ్యతిరేకతయిచ్చుచున్నది. కానికాంగ్రెసువారి తీర్మానమును సూర్యప్రజలకు సంగతయేమోకలదు. కాంగ్రెసువారి తీర్మానమును స్వచ్ఛందముగా నమ్మవచ్చును. కాంగ్రెసుసంఘముల చేపమీద మాత్ర మిరితిగా సభలుచేసి ఓటుల నియ్యందనిగాని వ్యతిరేకంగా బోధింపగూడదు. కాంగ్రెసుచేపమీద కాకుండ ఎర్రైన సభలు చేయవచ్చును ఇప్పుడు గాని, ఇద్దరిగాని బోధింపవచ్చును." అని భారత కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి. (హింద)

కలకత్తా చీకటికొట్టు సంభము

వంగరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము ఈ సత్యాగ్రహమున ప్రారంభింపవలెనని కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిర్ధారణ చేయలేదని కలకత్తా బాబాబాబు కాంగ్రెసుసంఘము కార్యదర్శి తెలిపెను. భిలాఫతు సంఘము వారును నిర్ధారణ చేయలేదని భిలాఫతుసంఘ కార్యదర్శిగూడ యిదిలాగే తెలిపెను. 14 వ తేదీ అరెస్టులు 14 వ తేదీ సాయంత్రము 5 1/2 వ చాలమంది స్తంభమునందరెరి. జగదీశువారు క్రెస్టి ఆను యువకుడు బంధాను కుత్తి పట్టుకొని స్తంభమునందరెరి వచ్చెను. ఆయువకుడు గోరకు పూరునందీ అవాడే కలకత్తాకు వచ్చెను. అతనిని వెంటనే పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ప్రజలు జయజయధ్వనులొనరింపగా పోలీసువారు వారిని కెడలిపావచ్చుని. వారిలోకొందరు కదలికాత్తుండిరి వారిలో నైరుసుని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. కొందరు పోలీసులవారిపై రాళ్లు యిచ్చిగాని దెబ్బలు ఎరిగిరి కనుకను. (ఆ. వెను.)

బాబూ వివినచంద్రపాలుగారు

కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము నామోదించి ఫంతకముచేసిరి ఈ నెల 11 వ తేదీని కలకత్తా భిలాఫతు కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి బాబూ వివినచంద్రపాలుగారు కాంగ్రెసు సిద్ధాంతమును సంగీకరించి సంతకము చేసిరి కలకత్తా కార్యదర్శి పత్రిక ప్రకటించెను. (ఆ. వెను.)

# విదేశ వార్తలు

## నష్టపరిహారముల నమస్క

### బ్రిటను కోర్టులు

రూరల్ లా కోర్టుల విరామము గావలెనట

లండన్, జూన్ 18:—రాత్రి 9-88 12వ తేదీని బ్రిటన్ కోర్టులో లాయరు జాన్ గార్ (వాసి) లేఖనమున చర్చ

జయము చేసినది. అట్లయితే కోర్టులో ఎవరో ఇట్లు వ్రాసిరి:—  
సామ్రాజ్య ప్రతినిధులు నష్టపరిహారములో పంచనలనుగూడ తీర్చినగాని తమకైన గొప్ప కష్టమును పూర్తి చేసికొనటం సాధ్యము గాదని. ఇది తప్ప కరుమార్తలను లేవరి అమెరికాలో పూర్వము అధ్యక్షులుగ నుండి విల్సన్ గారి 14 మూర్తులను పరదేశమునకిది తయారుచేసినది లాయరు జాన్ గార్. అందులో ఇట్టి పంచనలను జర్మనీనుండి రాబట్టబడదని లాయర్ జాన్ గార్ తెలియజేసిరి. నష్టపరిహారములను పరిష్కరించు కలెక్షన్ 1918 సంవత్సరపు లా కోర్టు లి. యధ్యనిరామపు పరిశీలకులు వనము పరలవలెనని అట్లయిన విశేషం వ్రాయుచున్నాడు.

లాయర్ జాన్ గార్ కోర్టులను సరిగా తెలియజేయు జర్మనీ ఎగుమతులమీది పన్నుమాత్రము 1921 లో జర్మనీనుండి గోన సాముకు పరిపూర్ణము సంకలిని లాయర్ జాన్ గార్ పరదేశమునకు ఈ ఎగుమతి పన్నుమాత్రము 3,00,00,00,00 పానులవరకు వచ్చునని తెలుపుచున్నాడు.

## రాక్లింగ్ హాసేన్ వార్తలు

హ్యారిస్, జూన్ 18:— సోమవారమునాడు ప్రెంచి కమాండర్ లోరు టు ఇన్స్ట్రక్షన్లను లనుకాల్చి జంపిరి. పరాసులు నిషేధించిన కుటుంబాలకు టు ఇన్స్ట్రక్షన్లను జరగజేసి వచ్చెను. ఈ కారణము కలెక్షన్లను అవకాశములలో రాత్రి 9-గంటలనుండి ఉదయము 5 గంటలవరకు ఇంట్లో నివసరాజనాదని ఉత్తరపు చేయబడెను.

ఆక్రమణ అత్యంత జర్మనీయులను ఎవరను ప్రయాణము చేయరాదని ప్రకటించిరి. పోలీసు అధికారులు అరెస్టు చేయబడిరి.

రైల్వే, రింటును లెగ్నోనులకు అనలైజ్ సోదా హ్యార్వర్ ఇంజనీరు ఖచ్చితంగా ఉండెను విధించబడినది.

## పరాసుల కఠినచర్యలు

హ్యారిస్, జూన్ 18:—దాద్ర మందులలో పరాసుల రిజిస్ట్రేషన్లనుండి 40000 00000 మార్కులను స్వాధీనము చేసికొనిరి. కనిపారమునాడు ఇతర కమిషను లేని ప్రెంచి అధికారులను ఎవరో జంపుటచే దానికి కక్షగ పరాసులు ఇట్లు చేసిరి.

జేరిలో ఎవరో ప్రెంచి వైచికుని కాల్పుట చే ఆగ్రామములో ఎవరును రాత్రి-పీకటి-పడినదివారి ఇండ్లనుండి ఎక్కడికిని పోరాదని ఉత్తరపుజేసిరి.

పరాసులైనట్లవై కాల్చినందులకు ఫ్రెంచుకు, విస్తర కర్త పట్టుకులవై 25000000, 80000000 మార్కులను అకరాధమున విధించిరి.

## బ్రిటిషు విధానమును

### తెలియజేయ కుండుట

లండన్, జూన్ 18:—మంత్రివర్గమునాడు శేడు నష్టపరిహారములనుగూర్చి చర్చించిరి. జర్మనీను పరల తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసికొనుండి మిక్రమందలి వైఖరిని గూర్చి ఒండొరుల యభిప్రాయములనుగూర్చియు కర్మకర్తలను తెలియజేసిన ఒక వారమువరకు బ్రిటిషువారి విధానము ప్రకటించబడదు.

ఇటీవల రెడ్స్ లో మునిగిపోయిన మెయిడెడ్ పోగయూడ ప్రయాణికులు మ్యూజియాలో ప్రవేశించిరి తెలియుచున్నది.

## శుభ సూచకము

రూర విషయమై బ్రిటిషు పరాసులకు నుమాఖముగనే రాజకారములు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (బ్రిటిషు వారు త్వరచరము చక్కబడుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇతరులతో ఒండొరుల యభిప్రాయములను తెలియజేసి వారివారి యభిప్రాయములను తెలిసి కొనుచున్నారని తెలియుచున్నది.

లండన్ లో నన్న వరానుప్రతినిధి బ్రిటిషువారికిని పరాసులకును రాజకారములు అనకులముగనే జరుగుచున్నవని తెలియజేయుచున్నాడు.

## ప్రెంచి కమ్యూనిస్టులు

పీసె లేబర్ కేరములు నిమిది ఋజువుచేయుటకును జర్మన్ రిడిప్టరు ఉపాధ్యక్షుడగు హెర్బెర్ట్ గార్బైన్ లేబర్ కేరములు నిజమనటకును తన సామ్యము గలదని విచారణ చేసి దండవాదీని తెలియజేసెను.

## ఉప్పు పన్ను

### రాజ్యపు చర్చ

లండన్, జూన్ 18:—ఇండియా రాజకరినిధి (సీక్రె) జేసిన ఉప్పుపన్నును గూర్చి కామన్స్ భాగలో శత్రు చర్చించి జరు దీనినిగూర్చి భారతీయులు అత్యంతరక్తో ఎదురుజూచుచున్నారు.

వింటర్ క్రొవర్సు ఇండియాపరిశీతు లన్నిటిని విమర్శించి తెలియజేసినవియు ఇండియా సంఘమువారు జేసిన కృత్యములను కొనసాగించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించిన ఏర్పాటులను తెలియజేసినదని అనుకొనుచున్నారు.

### ప్రెముప్పత్రిక మామణి

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఉప్పుపన్నును సర్టిఫై చేయుటలో దైర్ఘ్యముతోడను, నివేదనతోడను జేసినది బహుజనాభిప్రాయము. ఇండియా లాభముకొరకే జేసినది యభిప్రాయము. రాజకరినిధికి నిజమను అధికార మాయబడెను. దానిని నిజముగా అయిన అమలులో పెట్టుటకే ఆ అధికారము నిచ్చిరి. ఈ యధికారము లను తీసివేయు కాలము సమీపించెనని కార్మికసభ్యులు కలించినది ఇండియా అట్లను గురగా కలెక్షన్లను ప్రైవేటుగ రిజిస్ట్రేషన్లను జూచి తెలియజేయవలెను. కాని ఇండియా గూడ ఇట్లుచేయ సామీనించుని మేముకొనమనియు, ఇది సమయము గాదనియు, కొంత కాలముపోవలెననియు అట్టి సరణలను నూచించినది ఉపద్రవ కరమనియు ప్రెముప్పత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది.

## ఇంగ్లాండులో ఇంటి నొఖరులు

### వారికష్టములు

ఇంగ్లాండులో ఇంటి నొఖరులసంఖ్య కార్యదర్శి జెన్సీ స్టీవెన్స్ అను వాడు నొఖరుల కష్టమును విచారించు సంఘము వారియెదుట ఇట్లు తెలియజేసెను. యజమానులు పర్యావృత్తము పూర్తి భోజనము చేయుచు గాన సాయంకాలము భోజనము మానవలెను. యజమానులకు సాయంకాలము భోజనమున నొఖరులకు రాత్రి ఆకృష్టమును యధ్యమనక పూర్వము ఈమె 7 ఏడ్లు ఇంటినొఖరుగ నుండెను. ఒకప్పుడు కోజు 1 కి 18 గంటలు పనిచేయుచుండెను. చాలమంది యజమానులు కడక గదులలో మంచి ఆహారము ఉంచరు. దీని కుక్కనూడ దివను. నా పు ఖర్చు కల లి ర క కా స్వా క శ్మము తెలియదని చాడ ప్రముగ జెప్పెదరు. సంగీతమునందు ఆకర్షి, ఆభిరుచిగల పిల్లకు ఆకాశమే ఇవ్వరు. అంతకు అమె పొడుటకు ప్రారంభించిన ఇల్లంతయు గోలకేయిచున్నావు, కట్టి పెట్టుచు నెడరు. చాలమంది నొఖరులు లేన్సి కు సంఘములో జేరుటకు పీటలేదు. పిరు యూనిఫార్మును ధరించవలెను. యజమానులారా తమ గొప్పసంతకు జూచెదరు. తాము గొప్పవారమని నడించెదరు. యజమానులు హుటేనుకు పోవచ్చునో! రాత్రిభోజనమేలే!

## జర్మన్ మార్కు

పాను 1 కి 462500 మార్కులు వికాయ జరుగుచున్నది.

## సాంఘికవాదుల ఉపద్రవము

### ‘ట్రేడ్ యూనియన్లు’ వలకుబడి

కర్త సంఘముల సామ్యము రాజకీయములకు ఖర్చు పెట్టుట అనుచుండును. ఎన్ని కల లో కార్మిక కక్షమువారు బహుళ సంఖ్యాకాలుగ నుండవచ్చును భయమగుచున్నది. కర్త సంఘముల సామ్యము రాజకీయములకు వికలగించ గాదని ప్రభుత్వమువారు చేయరాదా? కార్మికులే ప్రభుత్వమును మాస్త్రము జేసికొనకలరు. ప్రభువుల సభను సంస్కరించక పోవుట విచారకరము. సాంఘికవాదుల ప్రచారము ఉప్పుదవళముగ నున్నదనియు భయమగుచున్నదనియు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

అందోదను శ్యామలముగ నుండుటకును, సోకరముగ నుండుటకును కర్త సంఘముల వాయకులతోడను కార్మికులను నిశామించెడి యజమానులతోడను అలాది చి మంచి ఏర్పాటులను జేసెదమని ప్రధానమంత్రి తెలియజేసెదమని ప్రధానమంత్రి తెలియజేసెను. ‘ట్రేడ్ యూనియన్లు’ను కర్త సంఘమువారిని క్రతువులుగ తంచరాదని కార్మికులకిరవు తెలియజేసెను. వారియందు తమ విశ్వాసము గలదనెను. కార్మికసమస్యను తిన్నగ ఏర్పాటుజేసినగాని పారిశ్రామికాభివృద్ధిరమగు కానవలెనని గాచించుటకు పీటలేదు కర్త సంఘమువారు భవిష్య. వారుగూడ కన్నరేటిత్తులలో జేరిన కొంతవరకు అనుకూలముగ నుండునని.

## బ్రిటిషు వర్తకము

నికరరాభివృద్ధిని గాంచుచున్నది. మే మాసములో 89478000 పానుల దిగుమతులు, 71554000 పానుల ఎగుమతులు జరిగెను. ఏప్రిల్ కంటే 8061000, 8683000 పానులు ఎక్కువలాభము గల్గెను.

## పారశీక దేశము

### ముంబాయ్ పౌరములు

మేనెన్ 10000000 డోలరుల ఋణమునకై మేషియాలో నన్న చదురుగలను అమెరికన్ కంపెనీవారి కేటెనె ఇన్వెస్టెన్సి ఒక చట్టము ఆమోదించబడెను.

క్రోత్తమంత్రివర్గము ఇంక ఏర్పాటు గాలేదు. మషీరు ఎడ్వర్డిగాడు క్రొత్త ప్రధానమంత్రి గావచ్చును.

## బ్రిటన్-రషియా

### సోవియటుల ప్రత్యుత్తరము

### బ్రిటిషువారి సంతృప్తి

లండన్, జూన్ 18:—సోవియటులు బ్రిటిషువారి మాఖ్య కోర్కెలను సల్పించినందులకు బ్రిటిషువారు సోవియటుల కంటే ప్రత్యుత్తరమున తమ కృప్తి తెలియజేసిరి. ఇ-కటితో ఈసంకల్పముగ నెనుకొనుచున్నారు. హర్డింగు, జేవింగ్ కృత్యరములలో పరిహారముల నిచ్చుటకు రషియను లంగిరించుటతో బ్రిటిషువారు సంకృప్తలేరి సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగాని రిజల్టివలకుగాని విరోధముగ పనిచేయమని ప్రత్యుత్తరమున తెలియజేసిరి. కాబూలులోనన్న రాయబారి రాస్కోలని కాపుగారిని మార్చివేయుటకు నిశ్చయించిరి. అందుచే కాబూలులో కృతపరములు అనుకూలముగ జరుగుటకు ఆద్యుండెను.

## చీనా దేశము

### మంత్రివర్గము లేదు - అధ్యక్షుడు లేడు

పీకింగు, జూన్ 14:—రాజధానిలో అధ్యక్షుడిపుడు లేదు. మంత్రివర్గము లేదు. అధ్యక్షుని లియెక్ హాంగుగారు తన పదవిని త్యజించుచో నేలను మీదికి చురలించెదమని భయపెట్టుటచే అయిన రాజీనామా నిచ్చిరి. ఈయన ఇతరుల బందీకేయ జేడనే జెప్పెను. దీనికి కారణము అధ్యక్షుని అధికారమును తెలియజేయుముగన - సీయన్ - ప్యాథిన్ము జేయకపోవుటయే.

అయిగ్నటికిని వెకింగు కారణముగనే యున్నది. పారిమంత్రివర్గం కొందరుమాత్రము ప్రభుత్వమును నిర్వహించుచున్నారు.



యోగక్షత్రము మహారాజాగారిని, వైదికాభిషేక  
కర్తైన (అచార్య) స్వామీయనండి అచార్య మేదని స్వామీయనగ  
నితమింపించునది సార్వభౌమభంగిగరింపెను,

కాంగ్రెసు విభేదములు.

ప్రస్తుత కార్యము

కాంగ్రెసు వ్యవహారములందు జరిగి వచ్చిన విభేదములను, వాదనలను గూర్చి భావింపఁగలము. వాయువును అతనికి నవ్యపుష్పమును. తన వాదముల పట్టునలలక గలిగి డియసభ్యుల వీరికి బోధపడినట్లులేదు. ప్రస్తుతానికి ఏ భావతీయము నీకి కంటి నెత్తు చుక్కలు పెట్టినారు! గొప్ప సుదృఢము డియసభ్యుల మైన యాద్యమును, చీలికలను, కుమ్మరి వాదములను నివృత్తి చేయవచ్చు. ఒకరైన ను. అయితే ప్రయోగము చేయవలెక. ప్రతివాడును ఇంకొకరి వాదమును కట్టుకును. వివేచన చేయవలెను. భారతరాజ్యాంగమున కార్యలనుబట్టి ప్రతిపక్షమున వాదములు గలదు. యధా కాలమున అవసరమునట్టి యణగియున్న జాతీయకారము మరల బ్రతిపించింది. మన యధికారాల తేనెమాటలు పోయి తగిలినట్లు కన్పించి. కేవలజాతీయాధిపత్య బాధ్యతలనుగూర్చి న దంభోత్పల నెడలను బాణగొట్టుటకు బూనుకొనుటలేదు. ఓదృష్టములు నీడనాముల తమ కెనుకటి పాలనాపద్ధతులను ఇట్లును బ్రతిపించుకొనెను. సమర్థించుకొన నక్కరలేదు. అదయను అలాచింది ఏకభవించి పని చేయుట. కనకము ఎ పన్ను చే ని క ని వించి న ఇంత కన్ను చే రసమయము లేదు. దేశము లో ని ప్రజలందఱును అన్ని పక్షములవారును ఏకభవించుట యవసరము. స్వరాజ్య సంపాదన నిమిత్తము ఈ ప్రాంతములలో త్వరలో సాధ్యమగునని ఎవరైనను జ్యోతిషము చెప్పుకొనుదురా? మనకాలమునందు కుమ్మరివాదములతో గడచిపోవలసి యుండెను. సక్రమ-సక్రమరహిత-అను పదములు మితవాదులకును జాతీయ వాదులకును స్పష్టము కలుగజేసింది. రాజ్యాధిపత్యము నిరంకుశాధికారము కలిగియున్న మోహమునే యున్నది. సంస్కరణములకుః పరివర్తనము కల్పించబడుచున్నది. ఇట్లుండ జాతీయవాదులను మైమిరపాదులేమార్గమును నిర్ణయించుకొనవలెనో తెలిసినదిగాదు. నక కంకరనానాదుల కంటివాదు అసహాయాద్యములను మానవ సాధనముల పుటయంద, ఇంక ఏ మితవాదియు భయపడవలసినది. మితవాదులు దాను అనుచున్న ఇతర స్వతంత్రములను కలసికొనాలకుండు, వారి నందరిని ఒకటి క చేయగూడదని తలంచుట సమాజమా? జాతీయవాదుల మన సానుభూతిజాపి వారికి సంపూర్ణావకాశము నొసగుట ముఖ్యము. వారు విద్రోహములు, వీరు కాంగ్రెసునుండి లేచి పోయిరి, అని యనుటకులన దేశమునకు గలగులా భము ఇంచుకొనియును నుండదు. విశవత్సము మంచిది. ప్రజాశక్తి మంతకన్నను మంచిది కాని అన్ని కట్టులను ఒక ప్రజాశక్తిగా కేంద్రీకరించుట సమంజసము. ఈ చిన్న మాత్రమును మన వాయువులు గ్రహించి రాకీ ఒకరి కైపు ఒకరు నేలుటెట్టి తత్వాలనుబట్టి మానవత్వము. ఇట్లు ప్రాంతపురులను యజులించుటచే కాంగ్రెసునందు ఎన్నడగినంతక మొక్కటిగూడ నిలువదని దృఢముగ తలంచవచ్చును. ఈ సోదము మోహమునందులేక మేమెట్లు మోహముగ నుండుననెడి చిన్నవి. అభిభావిత కాంగ్రెసుసంఘము వారి తీర్పు అగ్రమున కొందరయరు. పదమార్పాటముగ నుండవచ్చును. కాంగ్రెసు అల్ల కాంగ్రెసు సంఘము లాతీయున ధిక్కరించుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము నెరిగినవారి ధిక్కార స్వభావము ప్రోత్సహించుచుండుట చుట్టవలెను. ఈ విషయములను గూర్చి యాలోచించుట యవసరము—హిందూస్థానిక.

అసఫాలిగారి విడుదల

ఫిల్లీ లో స్వాగత సభ

18 వ తేది రాత్రి ఫిల్లీనగరమున జరిగిన మండరమున స్వాగతసభ జరిగినది. ఆ సభకు చాలమంది వచ్చిరి. వాక్యం అస్సాలిగా రువ్వగిరింది. స్వరాజ్యమును బడయటకు హిందూజాతీయమైత్రి అత్యవసరమని నడిపిరి. అసఫాలి గారుగూడ నుభవించిరి. "నన్ను మహమ్మదీయుడనక హిందూస్థానీయనిన చాల సంతసించెదను." అని అసఫాలిగారు నుడువగా సభకువచ్చి మహమ్మదీయులతో కొంద రాక్షేపించి కొంత కలకరము కలిగించిరి. మరి కొందరు గూడ హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిగూర్చి ఉభవించిరి. (ఆంధ్రము)

నమకాలికాభిప్రాయములు

కాంగ్రెసు రాజీ.

దేశ స్థితిను బట్టి కాంగ్రెసు తీర్మానములను కమిటీవారు మార్చివేయడం యదే మొదటిపాఠి గాదు. అహమ్మదాబాదు తీర్మానమున్న బద్దలీ, డిల్లీలలో జరిగిన కమిటీ భలలో మార్చివేయడం. ఆ మార్పులు మహాత్ముడు స్వయంగా దగ్గరవుండి చేయించినవే. మహాత్ముడు కాంగ్రెసు సర్వాధికారిగా యమించి వుండడంచేత డిల్లీ మార్పులు అరిగి కాంగ్రెసు జరిపించడానే చేయవలెనని ప్రతిపక్షమువారు విమర్శనాగాని అధిపత్యముగాను. మహాత్ముడు తనకీ-తనకీ సర్వాధికారమును వుపయోగించ లేదనిన్నీ కమిటీవారే మార్పులు జరిగించా రనిన్నీ మహాత్ముడు చెప్పి వున్నాడు. దీనిబట్టి కమిటీ కాంగ్రెసు తీర్మానములను మార్పుటకు అధికారము కదలదని స్పష్టమవుతున్నది. ఇంకొక్క మాతృభర్తృమూడ గమనించవలసి నది. కమిటీ స్వతంత్రాధికారము గలదిగాని కాంగ్రెసుకు లోబడి నదిగాదు. కమిటీ కట్టులను కాంగ్రెసు నియమించలేదు. కమిటీ కాంగ్రెసు యొక్క తీర్మానములను అమలులో పెట్టవలసిన బాధ్యత లేదు. కమిటీ కాంగ్రెసు యొక్క నిర్వాహకసంఘము కాకపోవడమే దీనికి కారణము. రాష్ట్రీయసంఘములు కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొన్నట్లే కమిటీకి సభ్యుల నెన్నుకొన్నది. అందుచేత రాష్ట్రీయ సంఘములు కమిటీతీర్మానములకు లోబడియే వున్నవి. .... కమిటీ తీర్మానముయొక్క అర్థమును వ్యాప్తియును నిర్ణయించవలసి యున్నది. మయవాటి వారి నడుపాయమునకై మేజార్జీవారు వోట్లెక్కుకూడదనే బోధించరాదని స్పష్టముగా తెలుపుచున్నది. వోట్లెక్కుకూడదని యెవ్వరూ యికమిడ బోధించకూడదు. ఈ వుత్తరువు కాంగ్రెసుకు వెళ్లడము యెవరయినా తలంచే యెడల వారు కాంగ్రెసు తీర్మానముయొక్క ప్రతిబంధము లేకుండా అధిపత్యముగా నిలువవచ్చునన్నీ అప్రకారం బోధి పడవచ్చునని న్ని తెలుపుచున్నది. కాననసభలలో వెళ్లవలసిన అభిప్రాయము కలవాడు అధిపత్యముగా బోధించకూడదన్నీ వెళ్లవలసిన అభిప్రాయములవారు బహిష్కరణముగా బోధించవచ్చుననిన్నీ కమిటీ తీర్మానముయొక్క సారాంశము. అందుచేత స్వరాజ్యమును కమిటీతరపునలది బోధించవచ్చునన్నీ రెండవ పక్షమువారు కాంగ్రెసుకమిటీల పేరుతో నిర్బంధముగా బోధించ కూడదనిన్నీ తెలుపుచున్నది. (గుంటూరు పత్రిక)

ఇల్లలుకగనే పండుగయా?

ఎన్నికల నిర్ణయములనుగూర్చి సానికప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిన సూత్రములు కొలదిదినములయందు ప్రకటింపబడుననియు, ఎన్నికలు తప్పక అక్టోబరు నెలయందు జరగననియు తెలియుచున్నది. అప్పుడు మన రాష్ట్రముయొక్క కొత్త పరిపాలనము నుండవలసిన మొదటివారములందు నియమించబడునని యూహించవచ్చును. ఎన్నికల నిర్ణయములను అలాగే జరుగనుండుటచే బ్రాహ్మణేతర మహాజనులు శత్రుత్వాహముల నెదుర్కొనుట కిట్లుండ నడుములు కట్టవలసియున్నది. మనకు జరుగు నిశ్చయమే. కాని శత్రువుల పన్నాగములంత నులభముగ ద్రోగవేయుటకు వీలులేదు. బ్రాహ్మణముల మనలంబించి చిత్తరంజన దాసుగారు బ్రాహ్మణేతరద్వయమును భయంసము చేయుటకే యిప్పుడు కత్రిమించుచున్నారు. సత్యమార్తి యొక్కయ, రంగస్వామయ్యగారి యొక్కయ, నట్టి యభిప్రాయముల యితర బ్రాహ్మణముయొక్కయ మత్రికపురిలంపులే దానుగారి సహకారము దోహదప్రాయమైనది. ఢిల్లీ అసంట్టి బోధకుల తీర్మానమున ప్రయోజనము చేయవలయునన్న తలంపుల బ్రాహ్మణాభ్యర్థు లిప్పుడు చుట్టగా విరమించుకొని యిక్కడనే బోటిచేయ నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. స్వరాజ్య పక్షమువారి సంభ్రమము వారికరచేత స్వర్గమును సాక్షాత్కరింపజేయు చుండినను యిల్లలుకగనే పండుగయగునా? బ్రాహ్మణేతరమహాజనుల నిబద్ధతలను గమనింపక బ్రాహ్మణములయందు తగిలించిని శాశ్వతబానిసత్వమున కంగీకరించెదరా? అట్లెప్పుడును జరగదు. తమకు చేజిక్కిన యధికారముల అరిగి బ్రాహ్మణసంఘమున కత్తిగించి యిడుముల బడునంతటి మందబుద్ధి వారికి లేదని రానున్న యెన్నికలే సప్రమాణముగ ఋజువు కరచగలవు. — న్యాయాధిపతి.

భారతేతరస మండలమువారి 11 వ సాంవత్సరిక సమావేశము పూనామందు గత దినమున ప్రారంభమయ్యెను.

ప్రజాభిప్రాయము

దానుగారి యంతఃకరణ సిద్ధాంతము

మంతులు రాజీనామాలు చేయుచున్నారు. సంస్కరణములు నిరపయోగము లనియు, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యవసరమని యు, వీరిభావ చాటుచున్నారు. సంస్కరణములయొడ విశ్వాసము దేశమునకు బూర్తిగ నశించినది. ఇంతతీవ్రతకుగ సంస్కరణలభ్యమగు వదలుటకు, ఎన్నికలబహిష్కారమే మూలకరణముగనుటకు నుడియవలెను. ప్రజాభిప్రాయమును విశదముకాను-సభలలో నెన్నడ ప్రకటించినను, కాననసభల పరిశిష్టము కాపాడలేకపోయిరి. తీవ్రపథ బహిష్కారమును నిరసించకముందు ఈయంకములను గ్రహించుట ముఖ్యము. స్వకీర్తిపరస్థనములననే స్వరాజ్యము సిద్ధించునని గాంధీ బోధించియుండెను. భారత జాతి తనను తాను బలపరుచుకొనుచు తన యభిప్రది నడగించెడి నిరోధములను దాటుచు, కత్తిసామగ్ధ్యములను గడించునెడల, స్వరాజ్యసిద్ధి చేరును అటలకపరుపలేనని, మహాత్ముని సూక్ష్మము, స్వకీర్తిగర్భము మహాత్ముని మఖ్యోద్దేశమని గ్రహించకుండ విమర్శనలు గావించుటచే ఆపోహల పెక్కులు పొడముచున్నవి. ఎంతచెడ్డ మృదముయినను, త్యాగము ముందరక, భర్తము ముందరకు తప్పకమారిపోవునని గాంధీ మహాత్ముని దృఢ విశ్వాసము.

విశ్వాసమే తమ శాశ్వతమమునకు బ్రధానమని దాను గారును నూచించియుండిరి. మహాత్మునిసాధన త్యాగసాధన, భర్తసాధన, దానుగారిసాధన నిరోధసాధన, ఇరువురకును గమ్యసాధన మొక్కటియే యయినను, దృక్పథమునందును సాధనలందును వీరిరువురకును భేదముకలదు. (వేగుజాక్క)

గుంటూరు శ్రీలసభ

గుంటూరు అసలాజు శతనగుందిర కరపు. గుంటూరు నిర్వజ్ఞానమున సంధిరమున ది రి 6-24 తేది 2- శ్రీలసభ నిర్వజ్ఞులను, అదియు సాయలరెనమే తన భర్తయగు పి-పాథ సారథ్యులంగారు (గుంటూరు ఎడిటర్ కామనబ) పార్వతీపురము పయనము వెళ్లవలసి వున్నప్పటికిన్ని సమాజమువారి తనకు గల అభిమానములను శ్రీమతి పి- చెల్లమూలగారువచ్చి అభ్యక్షత వహించిరి. కతనమందిరము పుట్టినప్పటినుండియు వీరు సమాజమునై చూపిన అభిమానమున్ను తరుజాత భారతమహిళా సమాజమునకు వీరు కార్యదర్శిగా నుండుటయు తర్వాత వీరి కృషిలననే రెండు సమాజములను యేకమగుటయు మొదలగు గంగతులు చెప్పి శ్రీమతి గుండు అచ్చయంబగారు చెల్లమ్మనిని క్లాఫించిరి. ఇట్లే యింకొందరు చెల్లమ్మగారు శ్రీ విద్యకు అభిమానము చూపించెదరని మోహించిరి. శ్రీయంత కొలచల అప్పారెడ్డిగారి (పథపుత్రికయగు వేదవత్సయ్యగారికి యామతి నొసగబడెను. ఈమే 1928 సంవత్సరపు పతనమందిర కరీతులలో సంస్కృతమున నుత్తీర్ణయ్యెను.

తరువాత జంభకొణమునుండి కామకొటి పీఠాధిపతులకు శ్రీ జగద్గురు శివరాస్వామిలవారు మదరాస్ కాననసభా కేరల లయిల్లులయము శ్రీమతి అచ్చయంబ గారికింపిన అచ్చు పురిమలను సభివారికి సేదించి గవర్నర్ జనరల్ వారికి జనులు తమ అసమ్మతిని తెలిపి చెల్లమ్మను నిర్బంధించునటలు చేయవలసిన అవశ్యకతను వెల్లడిచేసిరి.

కాలక్రమేతర శ్రీమతి చెల్లమ్మగారు తమగృహమునకు వెళ్లవలసినవైనను, ఈజర్జయముయొక్క అవశ్యకతను గుర్తించి యుగమాయనిరాకరణ తత్వమునకు కృతిరేకముగాన దస్కరు చేయవలసిన గుంటూరు కారదానికేతన సభ్యరాండ్రగు కొందరు శ్రీమతి శ్రీమతి సభనుండి వెడలిపోయి నప్పటికిన్ని మిగతా వారు అందరను సంకళములు చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నామనిచెప్పి ఏకగ్రీవముగా కైస్రాయిగారికి సభవారి తరపున గుంటూరు శ్రీల అసమ్మతిని తెలుపవలసినదనిన్నీ జగద్గురు స్వామిలవారు పంపిన పత్రములను గుంటూరులో శ్రీపురపులచేత సంకళములు చేయించవలసినదన్నీ తీర్మానించిరి. (ఒకవిలేఖరినుండి)

బోల్లివికు ఏజెంటు

ప్రోఫెసరు గులాంహుస్సేనుగారి అరెస్టు. ప్రోఫెసరు గులాంహుస్సేనుగారు రమ్మ బోల్లి నిజమే ఏజెంటు అని 1818-8 వ సంవత్సర ప్రకార మరచుచేసిరి.

క. నారాయణమ్.

